

KILPIKONNAT

YLEISTÄ KILPIKONNISTA

Kilpikonnat tunnetaan niille ominaisesta kilvestä, joka suojaa niiden kehoa. Kilven kuviointi on jokaisella kilpikonnalla täysin yksilöllinen ja toimii sormenjälkeä vastaavana tunnistuskeinona. Kilpikonnilla on lyhyet jalat ja pitkä kaula, jonka vuoksi ne pystyvät syömään lähellä maanpintaa ja myöskin vetämään kaikki ruumiinosansa kilven sisään suojaan. Konnat ovat hitaita maaeläimiä, mutta pelästyessään voivat liikkua huomattavaakin vauhtia.

Kilpikonnalajeja on useita ja lajien välillä on suuria kokoeroja, suurimmat jättilkilpikonnat voivat painaa satoja kiloja ja pienimmät konnat ovat täysikasvuisina vain joitain satoja grammoja.

Kilpikonnat voidaan jakaa kolmeen pääryhmään: Maa-, vesi- ja merikilpikonnin. Maakilpikonnat ovat Euroopan luonnossa yleisimpiä ja lemmikkeinä pidetään eniten Testudo-suvun kilpikonnia.

Luonnossa maakilpikonnat elävät normaalisti yli 50 vuotta ja tämän vuoksi näiden eläinten ottaminen lemmikiksi merkitsee pitkää sitoutumista niiden hoitamiseen. Eläimestä tulee pitää huolta pitkän aikaa sekä suunnitella sen ruokinta siten, että se kasvaa ja voi hyvin ja sille tulee järjestää mahdollisimman hyvin samankaltaiset elinolot, kuin sillä olisi luonnossakin. Normaalin eliniän saavuttamiseksi vankeudessa onkin tärkeää, että omistajalla on riittävät ja oikeat tiedot lajin ominaispiirteistä, luontaisesta elinympäristöstä, kosteudesta, ruokinnasta ja käyttäytymisestä. Sairastuminen ja eliniän lyheneminen ovat usein merkkejä siitä, ettei konna saa kaikkia luontaisia tarpeitaan täytettyä. Oikoteitä hyvään hoitoon ei ole olemassa. Kilpikonnien tulee saada omien luonnollisten ja vaatimustensa mukaiset elinolot ja näin toimimalla luodaan pohja pitkälle, hyvälle elämälle.

Kaikki eläimet tulisi tarkistaa eläinlääkärin toimesta vuosittain. On hyvä ajatus ottaa yhteyttä eläinlääkäriin, joka tuntee juuri sinun eläimesi hoidon, olipa lemmikkisi sitten kani, fretti, koira tai kilpikonna. Yhteistyössä eläinlääkärin kanssa voidaan kehit-

tää eläimelle terveyttä ylläpitävä ja sairauksia ennaltaehkäisevä päivittäinen hoito, joka perustuu hyvään ruokintaan ja oikeisiin elinoloihin.

Lapselle ei tulisi koskaan antaa yksin vastuuta eläimen hoidosta. Samoin kuin muillakin eläimillä, tulee aikuisen olla aina se henkilö, joka päättää viimekädessä eläimen hoidosta ja ruokinnasta. Kilpikonnista ei ole lapsille vaaraa, kunhan perushygieneiasta kuten käsienpesusta käsittelyn jälkeen huolehditaan. Kilpikonna ei ole sylilemmikki, jota voi kanniskella paikasta toiseen. Liiallinen käsitely aiheuttaa konnille usein stressiä, joka voi altistaa sairastumiselle infektioihin, jotka kehon immuunipuolustus normaalisti pystyisi torjumaan.

Kaikki matelijat voivat kantaa salmonellaa. Tämän vuoksi käsihygienia on erityisen tärkeää ja lisäksi terraarion puhtaudesta tulee huolehtia. Salmonella voi tarttua eläimestä ihmiseen ja vaikka infektiot ovat harvoin vakavia, pienten lasten ja immuunipuolustukseltaan heikkojen ihmisten ei tulisi käsitellä matelijoita.

SUOSITELTUA KIRJALLISUUTTA

Tortoise trust guide to tortoises and turtles, ISBN 1873943016
The guide to owing a Mediterranean tortoise, ISBN 0793802849

HOITO

Kilpikonnat ovat territoriaalisia yksineläjiä. Hyvin syvälle juurtuneet vaistot ohjaavat niitä valtaamaan oman alueen, jolle muita kilpikonnaa ei päästetä. Usean kilpikonnan pitäminen yhdessä johtaakin helposti aggressiiviseen käyttäytymiseen ja aluekiistoihin sekä stressaantuneisiin ja sairaisiin konniin, mikäli eläimille ei ole varattu riittävän suurta 'omaa' aluetta.

Luonnollisissa oloissa kilpikonnalla kestää yleensä noin vuoden tutkia uusi elinympäristö läpikotaisin. Tässä ajassa konna oppii ja muistaa paikat, joissa on milloinkin ruokaa, lämpöä ja piilopaikkoja. Tulevina vuosina konna sitten liikkuu muistin ohjaamana oikeaan paikkaan oikeaan vuodenaikaan. Vankeudessa vaisto ohjaa konnaa samaan tapaan ja tämän takia esim. lomien aikaan konnille ei tulisi etsiä uutta ympäristöä, vaan on parempi, mikäli saa jonkun hoidosta perillä olevan henkilön hoitamaan konnaa kotiin.

Vankeudessa elävät kilpikonnat ovat tyytyväisiä, kun ne voivat levätä ja ruokailla omassa, tutussa ympäristössään ilman liikaa stressiä. Lemmikkeinä kilpikonnat joutuvat usein olemaan paljon lähempänä lajitovereitaan, kuin niille olisi luonnollista, mikä muuttaa niiden käyttäytymistä. Dominoivat urokset joutuvat taistelemaan usein, jos niillä ei ole tilaa ja mahdollisuutta paeta tilanteesta normaalisti. Ahtaissa tiloissa dominoivat naaraat eivät pääse välttelemään uroksia ja nämä yrittävät jatkuvasti paritella. Dominoivat urokset stressaantuvat kilpailijoiden kanssa taisteluista, dominoivat naaraat stressaantuvat urosten jatkuvista pariutumisyriytystistä ja ei-dominoivat yksilöt stressaantuvat, kun eivät pääse hyville ruoka-, auringonotto- ja lepopaikoille. Tämän vuoksi kilpikonnien pidossa on syytä pitää mielessä seuraavat seikat:

- Pidä vain yhtä konnalajia lajien erilaisten vaatimusten vuoksi
- Enempää kuin 8 konnaa ei tule pitää yhdessä (eivätkä konnat saa peittää yli 25 % pohjan pinta-alasta)
- Urokset ja naaraat tulee pitää erillään (paitsi pariutusaikana)
- Useita uroksia ei pidetä yhdessä

LINKIT

www.tortoisetrust.org
www.turtlesurvival.org
www.tortoise.org
www.corhs.org
www.chelonia.org

TERRAARIO Maakilpikonnat

Mikäli mahdollista, maakilpikonnien tulisi ulkoilla kesäisin. Ulkona niillä on mahdollisuus kaivautua, liikkua ja ottaa aurinkoa luonnonvalossa. Aitauksen tulee olla kiinteä ja siinä pitää olla tukevat seinämät. Kilpikonnat yrittävät päästä läpi läpinäkyvistä esteistä, ja tämän vuoksi esim. pleksiä ja verkkoa tulee välttää seinämien materiaalina. Konnat ovat tehokkaita ja innokkaita kaivajia, jonka vuoksi seinämän tulee ulottua jonkin verran maan alle. Kilpikonnat ovat myös taitavia kiipeilijöitä, joten aitauksen tulee estää pakeneminen myös pystysuunnassa. Reunan vähimmäiskorkeus on kaksi kertaa konnan kilven mitta. Ulkoaitauksessa tulee olla riittävästi suojavaikkoja, vettä ja turvaa petoeläimiltä (linnut, kissat ja koirat mukaanluettuina). Kasvintorjunta-aineita tms. ei saa käyttää ulkoilualan sisällä ja lasi-, muovi- ja metalliesineitä tulee välttää ja konna otetaan sisätiloihin kun ulkolämpötila laskee alle 15 asteen.

Lämpötila on tärkeää kilpikonnien hoidossa. Terraarion lämpötila säätelee suurta osaa konnan elintoiminnoista, mm. ruuansulatusta, ja terraariossa onkin elintärkeää olla kunnollinen lämpötilagradientti (ero kuumun ja viileän alueen välillä).

Kuuma alue lämpölampun alla tulisi olla n. 28–30 °C, keskiosan 25–26 °C ja viileän alueen n. 20 °C. Yöaikana koko terraarion lämmön tulisi laskea muutaman asteen verran.

Auringonvalo on kilpikonnille hyvin tärkeää kalsiumin imeytymistä säätelevän D3-vitamiinin tuotannon kannalta. Sisätiloissa auringonvaloa korvaamaan tarvitaan UV-lamppu ja lamppu tulee vaihtaa vähintään kerran vuodessa riittävän säteilytehon turvaamiseksi. Lasi ja muovi suodattavat auringon UV-säteilyä, joten ikkunan tai terraarion lasin läpi tuleva auringonvalo ei konnille riitä.

Kaikissa sisällä pidettävissä terraarioissa on huolehdittava ilmanvaihdosta. Akvaariot ovat tästä syystä yleensä lähtökohtaisesti hankalia terraarioita. Avoimet aitaukset jotka on helppo pitää puhtaana ovat yleensä suositeltavampia. Konnan aitaus ei voi koskaan olla liian suuri, ja pohjan minimipinta-alan tulisi olla 1 neliometri. Konnan kilven pinta-ala (tai kaikkien saman aitausten konnien pinta-ala yhteensä) ei saa ylittää 25 % pinta-alasta.

Kilpikonnat pitävät maan / häkin pohjan kaivelusta ja sinne kaivautumisesta. Pohjamateriaalina voidaan käyttää heinää, olkia, sanomalehtiä ja heinäpellettejä. Hiekka, sora, kissanhiekka, hake, maissi ja muut vastaavat ainekset eivät sovellu pohjaksi, sillä konnat syövät toisinaan pohja-ainesta ja voivat saada niistä ruuansulatuskanavan tukoksen.

Ulostee tulee puhdistaa päivittäin. Luonnossa kilpikonnat vaeltavat laajalla alueella ja vankeudessa niiden tila on aina pienempi. Tämä aiheuttaa huomattavasti suuremman ulosteperäisen tartuntariskin pienemmällä alueella, varsinkin usean eläimen terraarioissa.

Aitauksen tärkeitä asioita:

- UV-valo
- Raikas vesi
- Lämpölamppu
- Piilopaikat
- Hyvä hygienia

Vesikilpikonna

Vesikilpikonnat voivat asua joko akvaariossa tai suuressa muovisessa astiassa. Ne vaativat puhdasta vettä uimiseen sekä vedenpinnan yläpuolella olevan alueen kuivatteluun ja lämmittelemiseen. Konnat tarvitsevat jonkinlaisen luiskan tai muun alustan jota pitkin niiden on helppo kiivetä vedestä kuivalle maalle. Suuri laakea kivi tai puunjuuri on mainio auringonottoa paikka ja tämän yläpuolelle tulee sijoittaa lämpölamppu. Lisäksi on hyvä tarjota piilopaikka ja kaivelumahdollisuus ja lisäksi naaraille paikka munien laskemista varten. Oksat ja risut, lehdet ja nieltäväksi liian isot kivet ovat hyviä vaihtoehtoja tähän. Akvaarion pohjalle ei kannata laittaa soraa tai hiekkaa koska konnat voivat niellä niitä ja saada tukoksen suolistoon. Kaikkien akvaariossa olevien kivien tulee olla niin suuria etteivät ne mahdu konnan suuhun.

Veden syvyyden tulee olla vähintään 1,5 kertaa kilven pituus. Lämpötilaa säädelään lämmittimellä ja lämpötila säädetään kunkin lajin vaatimusten mukaiseksi. Lisäksi akvaariossa tulee olla UV-valo aivan samoin kuin maakilpikonnillakin.

Hyvä vedenlaatu on tärkeää, mikä edellyttää säännöllistä vedenvaihtoa ja hyvää suodatinjärjestelmää. Ulkopuolinen hiilisuodattimella varustettu puhdistuslaitteisto on paras vaihtoehto. Kilpikonnat tulee ruokkia asuinakvaarion ulkopuolella veden sotkemisen välttämiseksi ja tähän voidaan käyttää esim. pientä akvaariota tai muuta allasta. Vesikilpikonnat yleensä tarvitsevat syömiseen sen, että voivat pitää päätään veden pinnan alla. Erillisessä akvaariossa syöttäminen helpottaa asuinaltaan puhtaanapitoa, sillä sen lisäksi, että ruuantähteistä syntyy sotkua, kilpikonnat yleensä myös ulostavat syödessään.

RUOKINTA

Oikea kilpikonnien ruokavalio riippuu valitusta konnalajista. Mikäli olet epävarma lemmikkisi tarkasta lajista, asian voi selvittää matelijoita käsittelevistä kirjoista, kokeneelta matelijaharrastajalta tai kysyä eläinlääkäriltä. Kun laji on selvillä, on paljon helpompaa suunnitella täysipainoinen ruokavalio.

Tehokkaan ruuansulatuksen toiminnan kannalta lämpötila on hyvin tärkeä tekijä. Väärä ympäristön lämpötila voi heikentää tai hidastaa ruuan sulamista suolistossa, mikä voi johtaa erilaisiin sairauksiin.

Jotkin lajit viettävät talvella lepojaksen (hibernaatio). Mikäli aiot talvehdittaa lemmikkisi, on tärkeää että tutustut aiheeseen etukäteen ja käytät eläimen eläinlääkärillä terveystarkastuksessa. Sairas, laiha tai loisista kärsivä konna ei saa mennä talviunille, vaan sen on ensin kerättävä voimia.

Kilpikonnien hankkiminen on iso sitoumus ja siihen liittyy vastuu eläimestä pitkän ajan kuluessa. Jotkin lajit ylittävät 50 vuoden iän ja on tärkeää, että konna saa tasapainoista, sille sopivaa ruokaa, joka takaa sille kasvun ja kehityksen koko elämänsä ajan. Ravinnepuutoksien ja ruokintaan liittyvien ongelmien välttämiseksi ruoan tulee olla riittävän monipuolista.

Vitamiini- ja mineraalilisiä tulee käyttää maltillisesti kerran-pari viikossa. Yliannostusta tulee välttää, sillä etenkin kalsiumin ja D-vitamiinin liiallinen antaminen johtaa ongelmiin ihan samoin kuin niiden liian vähäinen saantikin.

Maakilpikonnat

Testudo-suvun maakilpikonnat ovat pääasiassa kasvinsyöjiä, jotka luonnossa viettävät suuren osan päivittäisestä ajastaan ruuan etsimiseen ja syömiseen. Lemmikinä näitä lajeja voidaan ruokkia enimmäkseen melko yhteneväisesti, vaikka toiset lajit tulevatkin sademetsistä, toiset ylängöiltä ja jotkut aavikoilta.

Maakilpikonnien ruokavaliosta n. 95 % tulisi koostua vihreistä kasviksista. Helpoiten ruokaa saa poimimalla erilaisia luonnon-

varaisia viherkasveja, kuten rikkaruohoja, villikukkia ja ruohoa. Näitä kasveja kerätessä tulee varoa poimimasta vahingossa myrkyllisiä kasveja tai niiden osia, kuten päivänkakkaroita tai perunan maanpäällisiä osia.

Kaupasta ostetuissa vihanneksissa ja juureksissa on lannoituksesta ja tehokkaasta viljelystä johtuen useimmiten enemmän proteiinia ja vähemmän kuitua kuin luonnonkasveissa ja tämän takia kesäaikaan kilpikonnien ruokaa tulisikin hankkia itse ulkoa niin paljon kuin mahdollista.

Alfa-pelletit, joita saa eläinkaupoista, voidaan liottaa vedessä ja tarjota kilpikonnalle ruuaksi. Näiden lisäksi tulisi terraariossa olla jatkuvasti tuoretta heinää, sillä heinä toimii paitsi ruokana, myös kaivelu- ja piiloutumispaikkana konnalle.

Maakilpikonnat pitävät hedelmistä, mutta niitä ei tulisi ruokavaliossa olla enempää kuin 5 %. Hedelmissä on tyypillisesti liian vähän kivennäisaineita ja väärä kalsiumin ja fosforin suhde. Mm. meloni, mango, omena, banaani (kuorineen), viinirypäleet, appelsiini, päärynä, luumu, mansikat, persikka, vadelma ja papaija ovat hedelmiä, joista konnat pitävät. Hiilikilpikonna (*Geochelone carbonaria*, red-footed tortoise) syö muita konnalajeja enemmän hedelmiä, ja näille konnille ruuassa tulisikin olla hedelmien osuus n. 15–20 %.

Eläinkaupoista löytyy useita erilaisia kilpikonnien kuivamuonia (nappuloita). Näitä voi antaa pieniä määriä kerrallaan vedessä

liotettuina. Näiden ruokien käytöstä on melko vähän tutkittua tietoa ja usein ne sisältävät liian paljon proteiinia luontaiseen ruokavalioon nähden. Proteiinin liikasaanti johtaa konnailla liian nopeaan kasvuun, josta on usein seurauksena mm. kilven kasvuhäiriöitä ja munuaisongelmia. Mikäli käytät nappuloita ruokinnassa, yleensä ei ole tarpeellista käyttää vitamiinilisiä.

Jotta konna ei pysty poimimaan ruuasta vain parhaalta maistuvia tai näyttäviä herkkupaloja, on tärkeää että ruoka on enen tarjoilua pilkottu niin pieniksi palasiksi että valikointi ei onnistu.

Nuoret kilpikonnat ruokitaan päivittäin, aikuiset joka toinen päivä tai kolme kertaa viikossa. Puhdasta ja raikasta vettä tulee olla jatkuvasti saatavilla sekä kylpemiseen että juomiseen.

- Anna konnalle mahdollisuus laiduntaa itse ja poimi mahdollisimman paljon villikasveja ruoaksi
- Kaupan kasviksia käytettäessä mahdollisimman monipuolinen koostumus on hyväksi
- Sekoita ruoka hyvin ennen tarjoilua
- Pese lehdet
- Osta mieluiten luomuvihanneksia vähäisemmän lannoitteiden käytön vuoksi
- Pinaattia, kaalia ja sokerijuurikasta annetaan vain pieniä määriä
- Raparperi, pavut, herneet tai koiran/kissanruoka eivät sovi kilpikonnille
- Anna nappuloita vain kohtuudella

Vesikilpikonnat

Nuoria vesikilpikonnia ruokitaan pääasiassa eläinperäisellä ravinnolla (lierot, etanat, kovakuoriaiset, tuhatjalkaiset, heinäsiikat, kala). Vanhetessaan vesikilpikonnatkin siirtyvät enemmän kasviperäiseen ruokaan, kuten salaatti ja ulkoa poimitut villikasvit. Eläinruuan osuus voi koostua mm. lieroista, etanoista, katkara-vaista (kuorineen), kalasta, hyönteisistä, raa'asta kanasta, punaisesta lihasta ym. Kaupallista vesikilpikonnille tarkoitettua kivi-ruokaa (nappuloita) on saatavilla eläinkaupoista, mutta näitä ei tulisi käyttää ainoana ravintolähteenä. Ruuan koostumuksen vaihtelu on erittäin tärkeää ja aikuisen vesikonnat tulisi syödä

50 % eläinproteiinia ja 50 % kasviksia (tästä 75 % viherkasveja ja 25 % hedelmiä). Vesikilpikonnat syövät myös sellaisia kasveja kuin sienet, tomaatit, mansikat, vadelmat ym.

SAIRAUDET

Huonontunut tai kadonnut ruokahalu

Useat eri taustasyöt voivat johtaa alentuneeseen ruokahuuun. Sen takia on tärkeää tutkia eläin aina perusteellisesti. Useimpien ongelman taustalla on joko elinympäristöön tai ruokintaan liittyvä ongelma, joka on johtanut konnan sairastumiseen.

Nokan epämuodostuma

Vitamiinien mineraalien määrä ruokavaliossa ja kuluminen vaikuttavat nokan muotoon. Nokan kasvuun vaikuttavien taustasyiden korjaamisen lisäksi nokkaa voidaan myös hioa eläinlääkärin toimesta.

Elinten esiinluiskahtaminen kloaakin aukosta

Uroskilpikonnilla lisääntymiselimet voivat normalistikin tulla esiin kloaakista. Pysyvästi esiin jääneet elimet ovat kuitenkin ongelma sukupuolesta riippumatta ja siihen voivat johtaa useat taustasyöt. Vamman hoito vaatii aina eläinlääkärin apua.

Kilven ja ihon ongelmat

Kilpikonnilla esiintyy sekä sieni- että bakteeri-infektioita kilvesä, ulkoloisia, palovammoja ja haavoja tai vammoja tappeluista tai teräviin kulmiin törmäämisistä. Haavan hoito riippuu vaurion aiheuttajasta ja mahdollisista taustaongelmista.

Virtsakivet

Nestevajaus ja ruokintavirheet voivat johtaa virtsakivien muodostumiseen. Hoito voi vaatia leikkausta ja ruokavalion korjaimista.

Ripuli

Ripuliin voivat johtaa mm. väärä ruokinta, ummetus, loiset, suolistotulehdus, myrkytys, sieni-infektio, stressi sekä virus-taudit. Ripulin hoito riippuu aiheuttajasta joten kannattaa kääntyä eläinlääkäriin puoleen.

Munan jumiinjääminen

Tämän ongelman aiheuttaa yhdessä väärä ruokavalio, munintapaikan puuttuminen, lämpötila-, kosteus- ja valo-ongelmat yms. Hoitoon tarvitaan ympäristötekijöiden korjaamista, sopivan munintapaikan luomista, lääkitystä ja toisinaan myös leikkausta. Mikäli epäilet munintaongelmaa, ota aina yhteyttä eläinlääkäriin.

Korvatulehdus

Havaitaan yleensä turvotuksena pään toisella tai molemmilla puolilla. Hoito vaatii antibioottia ja toisinaan leikkaustoimenpiteitä.

Loiset

Luonnossa kilpikonnilla on normaalisti suolistolaisia ilman mitään näkyviä ongelmia. Vankeudessa erilaisista olosuhteista johtuen sisäloisten määrä voi kuitenkin kasvaa liian suureksi ja aiheuttaa sairauksia. Ulostenäytteen säännöllinen tutkiminen mikroskooppilla onkin tärkeää loisten määrän seuraamiseksi.

Kalsiumin puute

Kilpikonnilla on suuri määrä kilpeä ja tukeva luuranko. Liian vähäinen kalsiumin saanti johtaa pehmentyneeseen kilpeen ja luus-

ton epämuodostumiin, ja ajan myötä kilpi ahtautuu ja liikkuminen vaikeutuu. Väärä ruokavalio ja puutteellinen UV-valon saanti altistavat kalsiumin puutteelle.

Hengitystieinfektiot

Usein hengitystieinfektioiden yhteydessä konnan nenässä tai silmäkulmassa havaitaan kuplia, ja toisinaan myös hengityksessä kuuluu selvää kohinaa tai pihinää. Sairauksia hoidetaan korjaamalla elinympäristöä sekä lääkitsemällä.

Ummetus

Useimmiten seurausta väärästä pohjamateriaalin valinnasta. Konnat syövät mielellään sekä hiekkaa että pieniä kiviä jotka tukkivat suolistoa. Toisinaan ummetus vaatii leikkaushoitoa, mutta usein vaiva voidaan hoitaa myös lääkitsemällä.

A-vitamiinin puute

Aiheuttaa mm. silmien turvotusta ja tulehduksia. Hoito on vaikeaa ja sen takia onkin tärkeää ehkäistä vaiva ennalta vitamiinilisän avulla.

TAVALLISIA LEMMIKKIKONNALAJEJA

Punakorvakilpikonna (Trachemys scripta)

Asuinympäristö: Vesistö, asuvat mieluummin hitaasti virtaavissa, ravinteikkaissa vesissä.

Kotialue: Pohjois-Amerikka ja Meksiko

Ulkonäkö: Puna-oranssi raita silmästä taaksepäin, vihreä pää, alapuoli keltainen tummilla merkeillä

Koko: 30 cm asti

Elinikä: Yli 50 vuotta

Veden lämpötila: Aikuiset 20–24°C, nuoret 22–26 °C

Ravinto: Kasvit, hyönteiset, etanat, madot, kala, kilpikonnapelletit. Vitamiinilisä.

Luonne: Voivat purra melko kipeästi.

Erikoisvaatimukset: Terraariossa tulee olla vedenpinnan yläpuolinen paikka auringossa paistatteluun (UV-valon ja lämpölampun alla)

Espanjankilpikonna (Testudo graeca), kreikankilpikonna (T.hermanni) ja reunuskilpikonna (T. marginata)

Asuinalue: Maalla, pitävät eniten kuivista ympäristöistä, missä on kiviä ja pensaita

Kotialue: Välimeren ympäröivät alueet

Ulkonäkö: Euroopan alueen yleisimpiä maakilpikonna. Erilaisia ruskean-vihreän sävyisiä kuviointeja

Koko: 20–30 cm asti

Elinikä: yli 50 vuotta (tunnetaan yli 100 vuotiaita yksilöitä)

Lämpötila: 20–32 °C

Ruoka: Vihreät kasvit, kukat, ruoho, rikkaruohot, vihannekset, hedelmät, alfalfa, vitamiini- ja kivennäisliä tarpeen

Luonne: Hiljaisia ja mukavia, purevat hyvin harvoin

Erikoisvaatimuksia: Vaativat UV-valon

Nelivarvaskilpikonna (Testudo horsfieldii)

Asuinympäristö: Maalla, pitävät kuivista ympäristöistä, missä on kiviä ja pensaita

Kotialue: Keski-Aasia

Ulkonäkö: Etujaloissa neljä varvasta. Väritys beige-ruskea

Koko: 20 cm asti

Elinikä: 30–50 vuotta

Lämpötila: 20–32 °C

Ruoka: Vihreät kasvit, kukat, ruoho, rikkaruohot, vihannekset, hedelmät, alfalfa, vitamiini- ja mineraalilisät

Luonne: Hiljainen, puree hyvin harvoin

Erikoisvaatimuksia: Vaatii UV-valon. Valitettavan monet nelivarvaskonnat on pyydystetty luonnosta, jonka vuoksi niillä on usein runsaasti loisia ja muita sairauksia. Kaikki nelivarpaat tulisi tarkistaa eläinlääkärin toimesta. Ulkona voivat kaivaa jopa 12 m pitkiä käytäviä.

Hiilikilpikonna

(*Geochelone carbonaria*)

Asuinympäristö: Maalla, savannilla

Kotialue: Etelä-Amerikan pohjoisosat, Väli-Amerikka

Ulkonäkö: Suuret, punaiset suomut etujaloissa.

Tummanruskea selkakilpi jossa suomuissa keltainen keskusta. Kelta-punaisia suomuja päässä.

Koko: 40–50 cm

Elinikä: 25–30 vuotta

Lämpötila: Vaati Välimeren alueen konnaa hieman korkeamman lämpötilan ja ilmankosteuden, 22–33 °C

Ruoka: Vihannekset, hedelmät, vitamiini- ja kivennäisliä

Luonne: Hiljainen, puree hyvin harvoin

Erikoisvaatimukset: Vaativat UV-valon. Suuren koon vuoksi aikuisen konnan terraarion tulee olla vähintään 2 m².

Leopardikilpikonna

(*Geochelone pardalis*)

Asuinympäristö: Maalla, kuivilla tasangoilla

Kotialue: Saharan eteläpuolinen Sahara

Ulkonäkö: Hyvin voimakkaasti kaareutuva kilpi.

Keltaisia ja tummanruskeita täpliä ja raitoja kilvessä (tästä johtuu nimitys leopardikonna).

Koko: 30–50 cm

Elinikä: 20–50 vuotta

Lämpötila: 22–30 °C

Luonne: Rauhallinen, puree hyvin harvoin

Erikoisvaatimukset: Vaativat voimakkaan UV-valon. Suuren kokonsa vuoksi tarvitsevat paljon tilaa, vähintäänkin 3 m². Erittäin herkkiä kylmälle ja vedolle.

LISÄTIETOJA

Suomen herpetologinen yhdistys: www.herpetomania.fi